

87**ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia 29 stycznia 1999 r.

w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Na podstawie art. 45 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 714) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się wymagania co do wyposażenia, kwalifikacji personelu oraz zakresu świadczonych usług, w tym usług gastronomicznych, dla poszczególnych rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, dla:

- 1) hoteli, moteli i pensjonatów — określa załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) kempingów i pól biwakowych — określa załącznik nr 2 do rozporządzenia,

3) domów wycieczkowych — określa załącznik nr 3 do rozporządzenia,

4) schronisk młodzieżowych — określa załącznik nr 4 do rozporządzenia,

5) schronisk — określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

3. Minimalne wymagania co do wyposażenia innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, określonych w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 714), zwanej dalej „ustawą”, określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 2. Dopuszcza się odstępstwa od wymagań co do wyposażenia i zakresu świadczonych usług dla obiektów hotelarskich, jeżeli:

- 1) obiekt hotelarski jest wpisany do rejestru zabytków,
- 2) przedsiębiorca ubiegający się o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju i nadania kategorii przedstawi opinię wojewódzkiego konserwatora zabytków stwierdzającą, że spełnienie wymagań bez naruszenia zabytkowego charakteru obiektów nie jest możliwe,
- 3) odstępstwo w niewielkim stopniu obniża spełnianie wymagań określonych dla danego rodzaju i kategorii obiektu hotelarskiego,
- 4) w materiałach informacyjnych dotyczących obiektu hotelarskiego zostanie zamieszczona informacja o zabytkowym charakterze obiektu i związanych z tym odstępstwach od wymagań co do wyposażenia i zakresu świadczonych usług.

§ 3. 1. Spełnianie w obiektach hotelarskich wymagań określonych w art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy dokumentuje się w szczególności w zakresie wymagań:

- 1) budowlanych — decyzją pozwalającą na budowę lub użytkowanie obiektu lub decyzją pozwalającą na zmianę sposobu użytkowania obiektu oraz dokumentami potwierdzającymi przeprowadzenie okresowych kontroli, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414, z 1996 r. Nr 100, poz. 465, Nr 106, poz. 496 i Nr 146, poz. 680, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 111, poz. 726 oraz z 1998 r. Nr 22, poz. 118 i Nr 106, poz. 668),
- 2) przeciwpożarowych — opinią terenowej jednostki Państwowej Straży Pożarnej,
- 3) sanitarnych — opinią właściwego miejscowo inspektora sanitarnego lub protokołem pokontrolnym organu inspekcji sanitarnej.

2. Organ prowadzący ewidencję innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, może, w razie wątpliwości co do spełnienia wymagań budowlanych, przeciwpożarowych i sanitarnych, wezwać osobę świadczącą usługi hotelarskie w tym obiekcie do udokumentowania spełnienia tych wymagań w sposób określony w ust. 1.

§ 4. 1. Zaszeregowanie obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju: hotelu, motelu, pensjonatu, kempingu, domu wycieczkowego i schroniska młodzieżowego oraz nadanie kategorii następuje na wniosek przedsiębiorcy podejmującego świadczenie usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) określenie przedsiębiorcy świadczącego usługi hotelarskie w obiekcie objętym wnioskiem,
- 2) nazwę obiektu, jeżeli usługi będą świadczone z użyciem nazwy własnej obiektu,
- 3) oznaczenie położenia obiektu,
- 4) krótki opis obiektu oraz informację o kwalifikacjach personelu,

5) wskazanie osoby upoważnionej do reprezentowania wnioskodawcy w postępowaniu o ustalenie rodzaju i nadanie kategorii,

6) wskazanie zaszeregowania do określonego rodzaju i kategorii, o które wnioskodawca występuje.

3. Do wniosku załącza się dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań budowlanych, przeciwpożarowych i sanitarnych, o których mowa w § 3.

§ 5. 1. Przed wydaniem decyzji o zaszeregowaniu obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju: hotelu, motelu, pensjonatu, kempingu, domu wycieczkowego i schroniska młodzieżowego oraz o nadaniu kategorii obiektu hotelarski podlega ocenie co do spełnienia wymagań, o których mowa w § 1—3.

2. Wojewoda może powołać doradczy zespół oceniający. W skład zespołu mogą być powołani:

- 1) przedstawiciele wojewody,
- 2) osoby posiadające kwalifikacje zawodowe i praktykę w świadczeniu usług hotelarskich lub turystycznych, wskazane przez jednostkę samorządu gospodarczego i stowarzyszenia działające w zakresie turystyki i hotelarstwa,
- 3) przedstawiciele straży pożarnej, Inspekcji Sanitarnej, administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego oraz innych jednostek.

3. Wojewoda ustala w regulaminie działania zespołu zakres zadań tego zespołu i tryb pracy.

§ 6. W sprawach o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego do rodzaju: schronisko i pole biwakowe stosuje się odpowiednio przepisy § 4 i 5.

§ 7. 1. Organy uprawnione do kontroli obiektów hotelarskich, w zakresie spełniania wymagań co do wyposażenia i świadczonych usług, dokonują kontroli w każdym czasie:

- 1) z urzędu — jeżeli jest to uzasadnione informacjami o zmianie warunków działania lub naruszeniach wymagań,
- 2) na wniosek przedsiębiorcy, stowarzyszenia działającego w zakresie turystyki i hotelarstwa lub stowarzyszenia reprezentującego interesy konsumentów.

2. Wojewoda dokonuje z urzędu okresowych kontroli obiektów hotelarskich w zakresie spełniania wymagań co do wyposażenia i świadczonych usług:

- 1) pól biwakowych — corocznie,
- 2) pozostałych obiektów hotelarskich — nie rzadziej niż co dwa lata.

§ 8. 1. Kontroli, o której mowa w § 7, dokonuje osoba legitymująca się pisemnym upoważnieniem organu uprawnionego do kontroli.

2. Wykonanie czynności kontrolnych powinno odbywać się, w miarę możliwości, w obecności kierownika kontrolowanego obiektu lub osoby upoważnionej do zastępowania go.

3. Z przebiegu kontroli sporządza się protokół. Protokół podpisują osoba kontrolująca oraz kierownik obiektu hotelarskiego lub osoba zastępująca go, które mogą zgłosić do protokołu swoje uwagi.

4. Organ kontrolujący przekazuje odpis protokołu do organu prowadzącego ewidencję obiektów.

5. Jeżeli wyniki przeprowadzonej kontroli obiektu hotelarskiego wskazują na to, że zachodzą przesłanki zmiany rodzaju, do którego obiekt został zaszeregowany, lub obniżenia nadanej mu kategorii, wojewoda zarządza ponowną ocenę obiektu.

§ 9. 1. Ewidencja obiektów hotelarskich oraz innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, jest prowadzona w formie kartoteki składającej się z kart ewidencyjnych obiektów, oddzielnie dla każdego rodzaju obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

2. Podstawą założenia karty ewidencyjnej obiektu jest decyzja w sprawie zaszeregowania obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju i nadania kategorii albo zgłoszenie w sprawie świadczenia usług hotelarskich w innym obiekcie.

3. Założenie karty ewidencyjnej obiektu wpisuje się do wykazu kart ewidencyjnych, opatrując wpis datą i podpisem osoby uprawnionej.

4. Wpisów do kart ewidencyjnych obiektów dokonują osoby uprawnione do prowadzenia ewidencji.

5. Ustala się wzór karty ewidencyjnej obiektu, stanowiący załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Ewidencja jest jawna w części objętej wpisem do kart ewidencyjnych obiektów.

2. Karty ewidencyjne obiektów mogą być udostępnione do wglądu w obecności osoby uprawnionej do prowadzenia ewidencji.

3. Przedsiębiorca zgłaszający obiekt do ewidencji może, przy zgłaszaniu lub w terminie późniejszym, wyrazić zgodę na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych, w całości lub w części informacji, objętych kartą ewidencyjną obiektu.

§ 11. 1. Dokumenty, o których mowa w § 9 ust. 2, stanowiące podstawę wpisu, powinny być przechowywane łącznie z kartami ewidencyjnymi.

2. Kartoteka ewidencyjna ani poszczególne karty nie mogą być wynoszone poza miejsce ich przechowywania.

§ 12. 1. Każdy wpis do karty ewidencyjnej obiektu oznacza się numerem wynikającym z kolejności wpisów oraz zaopatruje w datę dokonania wpisu i podpis osoby uprawnionej do prowadzenia ewidencji.

2. W treści wpisu można powołać się na dokument złożony do ewidencji obiektu. Powołane dokumenty uważa się wówczas za objęte treścią wpisu.

3. Wpis w karcie obiektu nie może być wymazywany albo w inny sposób usuwany.

4. Poprawek we wpisie można dokonywać w taki sposób, aby poprawione wyrazy były czytelne.

5. O dokonywanych poprawkach osoba uprawniona do prowadzenia ewidencji sporządza na końcu wpisu adnotację o treści poprawki i jej podstawie, ze wskazaniem miejsca dokonanej poprawki, oraz opatruje adnotację podpisem.

§ 13. 1. Karta ewidencyjna obiektu hotelarskiego zawiera:

- 1) określenie przedsiębiorcy świadczącego usługi hotelarskie,
- 2) nazwę i adres obiektu,
- 3) określenie rodzaju i kategorii obiektu,
- 4) informację o stałym lub sezonowym charakterze świadczonych usług, wraz z podaniem czasu trwania sezonu,
- 5) krótki opis obiektu (liczba miejsc noclegowych, zakres usług, położenie),
- 6) informacje o decyzjach dotyczących rodzaju i kategorii obiektu oraz dopuszczonych odstępstwach od wymagań co do wyposażenia i zakresu świadczonych usług,
- 7) informacje o przeprowadzonej kontroli i ponownej ocenie spełniania wymagań dla rodzaju i kategorii obiektu.

2. Karta ewidencyjna innego obiektu, w którym są świadczone usługi hotelarskie, zawiera informacje określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz informację o liczbie miejsc noclegowych.

§ 14. 1. Przedsiębiorca świadczący usługi hotelarskie zgłasza do ewidencji zmiany dotyczące:

- 1) zaprzestania świadczenia usług hotelarskich,
- 2) uzyskania decyzji o zaszeregowaniu obiektu pozostającego w ewidencji prowadzonej przez wójta (burmistrza, prezydenta) do rodzaju i kategorii, podlegającym wpisaniu do ewidencji prowadzonej przez wojewodę,
- 3) zmiany działalności sezonowej na stałą lub stałej na sezonową, a także zmiany czasu trwania sezonu,
- 4) zmiany liczby miejsc noclegowych.

2. Przedsiębiorca świadczący usługi hotelarskie informuje organ prowadzący ewidencję o zdarzeniach powodujących przejściowo wstrzymanie lub istotne ograniczenie zakresu świadczonych usług. Informacji tych nie uważa się za zgłoszenie zmiany podlegającej wpisaniu do ewidencji.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
20	Instalacja radiowo-telewizyjna przystosowana do odbioru programów lokalnych i satelitarnych	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o		o	o	
21	Dźwigi osobowe (ew. schody ruchome) w obiektach:															
	1) powyżej 1 kondygnacji	o	o	o												
	2) powyżej 2 kondygnacji				o	o	o									
	3) powyżej 3 kondygnacji							o	o	o						
	4) powyżej 4 kondygnacji										o	o	o	o	o	o
22	Oddzielny dźwig towarowo-osobowy	o	o	z	o	o	z	z	z	z						
23	Awaryjny agregat prądowłórczy w obiektach powyżej:															
	1) 150 j.m.	o	o	o												
	2) 200 j.m.				o	o	o									
	3) 300 j.m.							o	o	o						
	III. Podstawowe elementy dotyczące funkcji, programu obsługowego i użytkowości obiektu															
24	Hall recepcyjny o powierzchni minimum (w m ²)	50	50	50	30	30	30	30	30	30	20	20	20	20	20	20
25	Hall restauracyjny	o	o		o	o		o	o		z			z		
26	Zespół higienicznosanitarny przy zespole ogólnodostępnym, dostosowany do wielkości tego zespołu. Wyposażenie minimum:															
	1) umywalki (z blatem lub półką)	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	2) lustro nad każdą umywalką	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	3) dozownik do płynnego mydła	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	4) suszarka do rąk lub ręczniki jednorazowego użytku	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	5) pojemnik na papier i odpady	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	6) wieszaki ściennie	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
27	Przystosowanie obiektu do potrzeb osób fizycznie niepełnosprawnych wg odrębnych wytycznych	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	IV. Część mieszkalna															
28	Powierzchnia mieszkalna w m ² (nie obejmuje wyodrębnionych w.h.s., przedpokojów, aneksów barowych, loggii itp.):	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	1) pokój 1-osobowy	14	14	14	12	12	12	10	10	10	9	9	9	8	8	8
	2) pokój 2-osobowy	18	18	18	16	16	16	14	14	14	12	12	12	10	10	10
	3) pokój 3-osobowy							16	16	16	15	15	15	14	14	14
	4) pokój 4-osobowy										18	18	18	16	16	16
	5) pokój większy niż 4-osobowy — powierzchnia 4-osobowego plus dodatkowo na każdą następną osobę										4,5	4,5	4,5	4	4	4
29	Jednostka apartamentowa kilkupokojowa: salon o powierzchni minimum 30 m ² , sypialnia z łazienką, część wejściowa pomocnicza z wydzielonym dodatkowo w.h.s., aneksem barowym, połączeniem z sąsiadującą j.m. itp.	o	o	o	z	z	z	z	z	z						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
34	Wyposażenie uzupełniające: 1) osłona wanny lub natrysku 2) dywanik przy wannie/kabinie natryskowej 3) mydelniczka, papiernica, haczyki, wieszaki na ręczniki, uchwyty przy wannie i przy natrysku 4) lustro z górnym lub bocznym oświetleniem 5) uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną 6) suszarka do włosów 7) waga osobowa 8) pojemnik na śmieci (niepalny) 9) telefon 10) zestaw minimum dla jednej osoby: a) mydło toaletowe b) ręcznik c) ręcznik kąpielowy d) płaszcz kąpielowy e) szklanka f) torba higieniczna															
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o			z		
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	z					
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
		o	o	o	o	o	o	z	z							
		o	o	o	z	z	z									
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
		o	o		z											
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
		o	o	o	z	z	z									
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
		o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
35	Procent pokoi z pełnym węzłem higienicznosanitarnym	100	100	100	100	100	100	100	100	50	50	50	25	10	10	
36	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne w części pobytowej (liczba miejsc noclegowych na jedno urządzenie): 1) umywalka 2) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk 3) WC z umywalkami (minimum jeden osobny dla kobiet i jeden osobny dla mężczyzn)															
										10	10	10	10	15	15	15
										10	10	10	10	15	15	15
										10	15	15	15	20	20	20
37	Wyposażenie dodatkowe: 1) lustro 2) dozownik do płynnego mydła 3) suszarka do rąk lub ręczniki jednorazowego użytku 4) pojemnik na papier i odpady 5) wieszaki ściennie										o	o	o	o	o	o
											o	o	o	o	o	o
											o	o	o	o	o	o
											o	o	o	o	o	o
											o	o	o	o	o	o
	V. Oferta usług podstawowych i uzupełniających															
38	Sprzedż gorących napojów przez całą dobę	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
39	Budzenie	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
40	Podawanie posiłków do j.m. — room-service czynny przez: 1) całą dobę 2) minimum 12 godzin															
		o	o	o	o	o	o									
								o	o	o	z	z	z			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
41	Obsługa bagażowa	o	o	o	o	o	o	o	o	o						
42	Przechowywanie bagażu	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
43	Przechowywanie pieniędzy i przedmiotów wartościowych gości	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
44	Kwiaciarnia, stała ekspozycja kwiatów	o	o	o	z			z								
45	Wymiana walut	o	o	o	o	o	o	o	o	o	z					
46	Sprzedaż prasy, kosmetyków i pamiątek	o	o		o	o		o	o		o	o				
47	Udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
48	Zespół usług gastronomicznych:															
	1) restauracja	o	o		o	o		o	o							
	2) jadalnia			o			o			o			o			o
	3) aperitif bar lub bar kawowy	o	o		o	o		o	o		o	o				
	4) podawanie śniadań										o	o		o	o	
49	Zespół sal wielofunkcyjnych	o			o			o			z					
50	Wypożyczalnia oraz przechowywanie sprzętu rekreacyjnego w obiektach zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowo-turystycznych i rejonach nie zurbanizowanych o dużych walorach przyrodniczych	o		o	o		o	o		o	o		o	z		z
51	Zespół odnowy biologicznej (basen, sauna, siłownia, solarium, masaże i inne usługi — minimum dwa rodzaje usług)	o	o	o	o	z	z	z	z	z						
52	Sala klubowa z telewizorem											o	o	o	o	o
53	Obsługa samochodów gości w zakresie OC, OT-1 i mycia		o			o			o			o				
54	Pranie, prasowanie i czyszczenie bielizny i odzieży gości	o	o	o	o	o		o	o		z	z				
55	Zmiana pościeli i ręczników:															
	1) codziennie lub na życzenie gości	o	o	o	o	o	o									
	2) co trzy dni lub częściej na życzenie gości							o	o	o	o	o	o	o	o	o
	VI. Kwalifikacje zawodowe personelu															
56	Kierownik obiektu hotelarskiego:															
	1) wykształcenie wyższe lub średnie specjalistyczne	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
	2) znajomość co najmniej jednego języka obcego	o	o	o	o	o	o	o	o	o	z	z	z	z	z	z
57	Personel recepcyjny: wykształcenie wyższe lub średnie specjalistyczne, znajomość co najmniej jednego języka obcego	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
58	Kelnerzy, pokojowe, portierzy, bagażowi i inny personel obsługi: wykształcenie średnie zawodowe lub kursy specjalistyczne, znajomość w podstawowym zakresie co najmniej jednego języka obcego	o	o	o	o	o	o	o	o	o	z	z	z	z	z	z

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
59	Jednolity ubiór dla poszczególnych służb hotelowych	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	z	z	z	z

Objaśnienie znaków i skrótów:

H	— hotel	***	kategoria trzy gwiazdki	j.m.	— jednostka mieszkalna
M	— motel	****	kategoria cztery gwiazdki	w.h.s.	— węzeł higienicznosanitarny
P	— pensjonat	*****	kategoria pięć gwiazdek	OC	— obsługa codzienna
*	kategoria jedna gwiazdka	o	— wymaganie obowiązuje	OT-1	— obsługa techniczna nr 1.
**	kategoria dwie gwiazdki	z	— wymaganie jest zalecane		

Załącznik nr 2

WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA, KWALIFIKACJI PERSONELU ORAZ ZAKRESU ŚWIADCZONYCH USŁUG, W TYM USŁUG GASTRONOMICZNYCH, DLA KEMPINGÓW I PÓL BIWAKOWYCH

Lp.	Wymagania	Kategorie kempingów				Pola biwakowe
		****	***	**	*	
1	2	3	4	5	6	7
	I. Zabezpieczenie terenu					
1	Ogrodzenie terenu	o	o	o	o	o ¹
2	Oświetlenie terenu	o	o	o	o	
3	Całodobowy dozór	o	o	o	o	
4	Sprzęt przeciwpożarowy	o	o	o	o	
5	Punkt pomocy medycznej ²	o	o	o	o	
	II. Zagospodarowanie terenu					
6	Bezkolizyjny dojazd	o	o	o	o	
7	Wewnętrzne drogi główne o nawierzchni utwardzonej	o	o	o		
8	Ścieżki piesze o nawierzchni utwardzonej	o	o			
9	Stanowiska obozowania na terenie płaskim trawiastym	o	o	o		
10	Teren stanowisk obozowania wydzielony	o	o	o		
11	Zadrzewienie	o	o			
12	Zasilanie w energię elektryczną	o	o	o	o	
13	Parking przy recepcji	o	o	o	o	
14	Urządzenia rekreacyjne i tereny do gier i zabaw	o	o	o		
15	Wewnętrzne oznakowania	o	o	o	o	
16	Elementy dekoracyjne	o	o			
17	Pojemniki na śmieci	o	o	o	o	o
	III. Recepcja					
18	Recepcja w odrębnym pomieszczeniu	o	o	o	o	o
19	Personel recepcji na każdej zmianie powinien znać co najmniej jeden język obcy	o	o			
20	Przechowalnia bagażu	o				
21	Depozyt	o	o			

1	2	3	4	5	6	7
	IV. Świetlica					
22	Świetlica	o ³	o ⁴	o ⁵		
	V. Stanowiska obozowania					
23	Minimalna powierzchnia jednego stanowiska w m ²	60	60	40	40	
24	Podłącza elektryczne (% ogólnej liczby stanowisk)	50	40	30		
25	Ponumerowane stanowiska obozowania	o				
26	Wydzielone stanowiska lub grupy stanowisk obozowania	o	o			
27	Zieleń odgradzająca stanowiska lub grupy stanowisk	o				
	VI. Urządzenia higienicznosanitarne					
28	Zbiorowe umywalnie osobne dla kobiet i mężczyzn:	o	o	o	o	o ⁶
	1) liczba użytkowników na jedną umywalkę	20	20	20	33	
	2) liczba użytkowników na jeden natrysk	50	50	50	100	
29	Zbiorowe ustępy osobne dla kobiet i mężczyzn:	o	o	o	o	o ⁷
	1) liczba użytkowników na jeden ustęp dla kobiet	15	15	20	33	
	2) liczba użytkowników na jeden ustęp dla mężczyzn	25	25	33	50	
	3) liczba użytkowników na jeden pisuar	50	50	100	100	
30	Stanowisko do zlewu ustępów carawaningowych	o	o			
31	Urządzenie do prania	o	o			
32	Urządzenie do prasowania	o	o			
33	Pomieszczenie do suszenia bielizny	o	o			
34	Wyposażenie szczegółowe:					
	1) ściany sanitariatów wyłożone glazurą	o	o			
	2) podłogi sanitariatów wyłożone terakotą	o	o			
	3) urządzenia jednakowe i jednorodne	o				
	4) wieszaki na ręczniki i bieliznę	o	o	o	o	
	5) lustra nad umywalkami i półki	o	o	o ⁸	o ⁸	
	6) gniazda elektryczne 220 V	o	o ⁸	o ⁸	o ⁸	
	VII. Usługi gastronomiczne					
35	Stanowiska spożywania posiłków w sektorach	o	o ⁹			
36	Stanowiska do zmywania naczyń	o	o	o	o	
37	Zakład gastronomiczny	o				
	VIII. Zaopatrzenie w wodę					
38	Punkty poboru wody na stanowiskach lub grupach stanowisk obozowania	o	o			
39	Punkt poboru wody					o
40	Ciepła woda	o ¹⁰	o ¹¹	o ¹²		

Objaśnienie znaków i odnośników:

- o wymaganie obowiązuje
- * kemping kategorii jedna gwiazdka
- ** kemping kategorii dwie gwiazdki
- *** kemping kategorii trzy gwiazdki
- **** kemping kategorii cztery gwiazdki
- ¹ może być prowizoryczne
- ² co najmniej apteczka
- ³ wyposażona w sprzęt audio/wideo i prasę
- ⁴ wyposażona w telewizor i prasę

- ⁵ udostępnione zadane pomieszczenie
- ⁶ dopuszcza się umywalnie zbiorowe typu rynnowego nie zadane
- ⁷ dopuszcza się ustępy nie splukiwane wolno stojące
- ⁸ co najmniej 1 na dwa stanowiska
- ⁹ przynajmniej stoły lub ławy na sektorach obozowania
- ¹⁰ całą dobę
- ¹¹ co najmniej trzy razy dziennie
- ¹² co najmniej dwa razy dziennie.

WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA DLA STAŁEJ BAZY NOCLEGOWEJ NA KEMPINGACH

Lp.	Wymagania	Kategorie kempingów			
		****	***	**	*
1	2	3	4	5	6
	Wyposażenie pokoju lub domku składającego się z więcej niż jednego pokoju				
1	Łóżka dla jednej lub dwóch osób ¹	o			
2	Łóżka dla dwóch do czterech osób ¹		o	o	
3	Łóżka dla czterech lub więcej osób ¹			o	
4	Powierzchnia pokoju na jedną osobę w metrach kwadratowych	5	4	3	2
5	Wysokość pokoju co najmniej 2,2 metra	o	o	o	o
6	Oświetlenie górne	o	o	o	o
7	Oświetlenie przy każdym łóżku	o	o		
8	Pościel na każde łóżko	o	o	o	
9	Dywan lub wykładzina	o	o	o	
10	Szafa	o	o	o ²	o ²
11	Stół	o	o	o	
12	Krzeseła	o	o	o	o
13	Lustro na ścianie	o			
14	Radio i telewizor	o			
15	Radio		o		
16	Łazienka z WC i natryskiem z ciepłą i zimną wodą	o	o		
17	Umywalka z ciepłą i zimną wodą	o	o	o	
18	Ściany i podłogi w łazience wyłożone płytkami lub materiałami podobnymi	o	o		

Objaśnienie znaków i odnośników:

- o wymaganie obowiązuje
 * kemping kategorii jedna gwiazdka
 ** kemping kategorii dwie gwiazdki
 *** kemping kategorii trzy gwiazdki
 **** kemping kategorii cztery gwiazdki

uwaga: kategoria bazy stałej na kempingu niezależna od kategorii kempingu

¹ w przypadku domku wielopokojowego w każdym pokoju

² dopuszcza się wieszaki.

Załącznik nr 3

WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA, KWALIFIKACJI PERSONELU ORAZ ZAKRESU ŚWIADCZONYCH USŁUG, W TYM USŁUG GASTRONOMICZNYCH, DLA DOMÓW WYCIECZKOWYCH

Lp.	Wymagania	Kategorie		
		I	II	III
1	2	3	4	5
	I. Zagospodarowanie terenu			
1	Bezpośrednie wejście do hallu	o	o	
2	Parking lub możliwość parkowania maksymalnie 200 m od obiektu	o	o	

1	2	3	4	5
	II. Instalacje w budynku			
3	Ogrzewanie centralne lub miejscowe elektryczne	o	o	o ¹
4	Bieżąca ciepła i zimna woda	o	o	o
	III. Recepcja			
5	Hall recepcyjny — telefon dostępny dla gości	o	o	o
6	Kabiny telefoniczne	o		
7	Przechowalnia bagażu i sprzętu turystycznego	o	o	o
8	Depozyt	o		
9	Informacja turystyczna ²	o	o	o
10	Budzenie	o	o	o
11	Personel recepcji na każdej zmianie powinien znać co najmniej jeden język obcy	o		
	IV. Inne usługi			
12	Sprzedaż drobnych artykułów (kosmetyki, pamiątki, wydawnictwa turystyczne itp.)	o	o	
13	Świetlica	o	o	
14	Stanowisko do prasowania	o	o	
15	Stanowisko do drobnych napraw sprzętu sportowego i turystycznego	o	o	o
	V. Część mieszkalna			
16	Minimalna powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych łazienki, WC, przedpokoju):			
	1) 1-osobowego	9	8	8
	2) 2-osobowego	12	10	8 ³
	3) 3-osobowego	15	13	12 ³
	4) 4-osobowego	17	16	16 ³
	5) większego niż 4-osobowy (powierzchnia 4-osobowego plus 4 m ² dodatkowo na każdą następną osobę)	o	o	o ³
17	Maksymalna liczba miejsc noclegowych w pokojach wieloosobowych	8	12	20
18	Urządzenia higienicznosanitarne w pokojach 1—2-osobowych (% pokoi):			
	1) umywalka z baterią z bieżącą zimną i ciepłą wodą	100	50	
	2) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk oraz WC	25	10	
19	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne:			
	1) zbiorowe umywalnie osobne dla kobiet i mężczyzn	o	o	o
	2) z bieżącą ciepłą i zimną wodą	o	o	
	3) z ciepłą i bieżącą zimną wodą			o
	4) liczba m.n. przypadających na 1 umywalkę w umywalniach zbiorowych	5	8	12
	5) liczba m.n. przypadających na 1 natrysk	20	30	35
	6) zbiorowe wc osobne dla kobiet i mężczyzn	o	o	o
	7) liczba m.n. przypadających na:			
	a) 1 WC damski	20	20	20
	b) 1 WC męski	20	20	20
	c) 1 pisuar	50	50	50
20	Wyposażenie dodatkowe urządzeń higienicznosanitarnych:			
	1) wieszaki na ręczniki i bieliznę osobistą	o	o	o
	2) lustro nad umywalką i półka	o	o	o
	3) oświetlenie nad lustrem	o	o	
	4) gniazdo elektryczne do aparatu do golenia	o	o	o
	5) kosz	o	o	o

1	2	3	4	5
21	Meble w pokoju ⁴ : 1) łóżko lub tapczan 2) stół (minimum jeden dla 8 osób) 3) krzesła (1 na osobę, nie mniej niż 2 na pokój) ⁵ 4) szafka, stolik lub półka przy każdym łóżku 5) szafa ubraniowa lub wnęka ⁶ 6) lustro 7) kosz na śmieci i popielniczka 8) lampka nocna (przy każdym łóżku w pokojach 1—4-osobowych) 9) wieszak ścienny na okrycia wierzchnie	o	o	o
22	Wyposażenie dodatkowe pokoju: 1) radio (w pokojach 1- i 2-osobowych) 2) dywan lub chodnik 3) firanki 4) zastony dzienne zaciemniające 5) elementy dekoracyjne	o	o	o
	VI. Usługi gastronomiczne			
23	Sprzedż gorących napojów	o	o	o
24	Sale do spożywania śniadań	o	o	o
25	Jadłodajnia lub bar szybkiej obsługi	o	o	o
26	Restauracja	o		

Objaśnienie znaków i odnośników:

- o wymaganie obowiązuje
- I dom wycieczkowy kategorii pierwszej
- II dom wycieczkowy kategorii drugiej
- III dom wycieczkowy kategorii trzeciej
- m.n. miejsce noclegowe
- ¹ dopuszcza się inne rodzaje ogrzewania
- ² udzielanie informacji o imprezach turystycznych i kulturalnych, wyposażenie recepcji w rozkłady jazdy, plany miast i mapy regionów, książkę telefoniczną itp.
- ³ dopuszcza się spiętrzenie łóżka przy wysokości pokoju co najmniej 2,7 m; powierzchnia pokoju może być wówczas zmniejszona o 20%
- ⁴ w kategorii I jednolity komplet o wysokiej jakości
- ⁵ w pokojach więcej niż 4-osobowych dopuszcza się ławy
- ⁶ w pokojach 1—4-osobowych — szafa ubraniowa, w pokojach więcej niż 4-osobowych po jednym segmencie na ubranie i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę.

Załącznik nr 4

WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA, KWALIFIKACJI PERSONELU ORAZ ZAKRESU ŚWIADCZONYCH USŁUG, W TYM USŁUG GASTRONOMICZNYCH, DLA SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH

Lp.	Wymagania	Kategorie		
		I	II	III
1	2	3	4	5
	I. Wymagania ogólne			
1	Samodzielny budynek lub wydzielona część budynku	o	o	
2	Pomieszczenia noclegowe organizowane doraźnie (w internacie, izbach lekcyjnych itp.)			o
3	Bieżąca zimna i ciepła woda przez całą dobę	o	o	

1	2	3	4	5
4	Bieżąca zimna woda			o
5	Ogrzewanie centralne lub miejscowe elektryczne ¹	o	o	o
6	Świetlica wyposażona w odpowiednie materiały i sprzęt	o ²	o ³	
7	Pomieszczenie na przechowalnię bagażu i sprzętu turystycznego	o	o	
8	Pomieszczenie do suszenia odzieży	o	o	o
9	Apteczka zaopatrzona w leki i artykuły sanitarne	o	o	o
10	Oddzielne pomieszczenia do przechowywania pościeli czystej, brudnej oraz sprzętu gospodarczego	o	o	o
	II. Część mieszkalna			
11	Minimalna powierzchnia sypialni na jedną osobę w m ² :			
	1) przy łózkach jednopoziomowych	2,5	2,5	2,5
	2) przy łózkach piętrowych	1,5	1,5	1,5
12	Minimalny % miejsc noclegowych w salach mniejszych niż 8-osobowe	50		
13	Urządzenia sanitarne (maksymalna liczba osób na 1 urządzenie):			
	1) umywalka z lustrem	10	15	o ⁴
	2) prysznice	20	20	
	3) ustęp	15	15	15
14	Wyposażenie pokoju:			
	1) łóżka (także piętrowe) lub tapczany	o	o	o
	2) kołdry lub koce (po dwa na osobę)	o	o	o
	3) bielizna pościelowa	o	o	o
	4) szafy ubraniowe	o		
	5) szafy ubraniowe lub wieszaki stojące		o	o
	6) szafki nocne lub półki przy każdym łóżku	o	o	
	7) stół	o	o	o
	8) krzesła lub taborety (po jednym na osobę)	o	o	o
	9) lustro i kosz na śmieci	o	o	o
	III. Część gastronomiczna			
15	Kuchnia samoobsługowa ⁵	o	o	
16	Jadalnia	o ⁶	o ⁷	

Objaśnienie znaków i odnośników:

o wymaganie obowiązuje

I schronisko młodzieżowe kategorii pierwszej

II schronisko młodzieżowe kategorii drugiej

III schronisko młodzieżowe kategorii trzeciej

1 dopuszcza się inne rodzaje ogrzewania

2 wyposażona w telewizor, radio, magnetofon, rzutnik, aparat projekcyjny lub wideo oraz inny sprzęt do gier i zabaw

3 wyposażona w sprzęt do gier

4 w przypadku braku umywalni, w miejscu przeznaczonym do mycia powinny znajdować się miednice i wiadra — co najmniej jedna miednica na 5 osób i jedno wiadro na 10 osób

5 wyposażona w sprzęt kuchenny (płyty do gotowania, garnki, czajniki, patelnie, lodówkę itp.)

6 zaopatrzona w sprzęt stołowy (stoły, krzesła lub ławy, talerze głębokie i płytkie, łyżki, widelce, noże, szklanki, kubki itp.)

7 zaopatrzona jak w odnośniku ⁶; w mniejszych schroniskach może spełniać dodatkowo funkcję świetlicy.

Załącznik nr 5

WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA, KWALIFIKACJI PERSONELU ORAZ ZAKRESU ŚWIADCZONYCH USŁUG, W TYM USŁUG GASTRONOMICZNYCH, DLA SCHRONISK

Lp.	Wymagania	
1	2	3
	I. Instalacje w budynku	
1	Ogrzewanie zapewniające utrzymanie w pomieszczeniach noclegowych i świetlicy temperatury 18°C	o
2	Bieżąca ciepła woda	o ¹
	II. Recepcja	
3	Telefon dostępny dla gości	o
4	Przechowalnia bagażu i sprzętu turystycznego	o
5	Informacja turystyczna ²	o
	III. Inne usługi	
6	Sprzedaż drobnych artykułów (kosmetyki, pamiątki) i podstawowych artykułów pierwszej potrzeby	o
7	Możliwość suszenia odzieży	o
8	Stanowisko umożliwiające dokonanie drobnych napraw sprzętu turystycznego, czyszczenie odzieży i sprzętu	o
	IV. Część mieszkalna	
9	Minimalna powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych: łazienki, wc i przedpokoju) ³ :	
	1) 1-osobowego	7
	2) 2-osobowego	9
	3) 3-osobowego	12
	4) 4-osobowego	16
	5) większego niż 4-osobowy — powierzchnia pokoju 4-osobowego + 4 m ² na każdą następną osobę	
10	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne (liczba miejsc noclegowych na jedno urządzenie) ⁴ :	
	1) umywalka z lustrem i półką	20
	2) WC	20
	3) natrysk	35
	4) wieszaki na ręczniki i bieliznę osobistą	o
11	Meble w pokoju:	
	1) łóżko lub tapczan ⁵	o
	2) stół	o
	3) krzesło lub taboret ⁶ (jeden na osobę)	o
	4) stolik lub półka (przy każdym łóżku)	o
	5) szafa ubraniowa lub wnęka ⁷	o
	6) kosz na śmieci	o
	7) wieszaki ścienne lub stojące na okrycia wierzchnie	o
12	Wyposażenie dodatkowe pokoju:	
	1) firanki lub zastony	o
	2) dywan lub chodnik (w pokojach 1—2-osobowych)	o
	3) elementy dekoracyjne	o
	V. Usługi gastronomiczne	
13	Jadłodajnia oferująca posiłki typu barowego	o
14	Stanowisko do przyrządzania i spożywania posiłków oraz do zmywania naczyń	o

Objaśnienie znaków i odnośników:

o wymaganie obowiązuje

¹ minimum dwie godziny rano i dwie godziny wieczorem

² informacja turystyczna, w tym tablica zawierająca zwięzły opis szlaków prowadzących do sąsiednich schronisk oraz

miejsowości, zasadniczo w formie mapy lub schematu, informacja o rozkładzie jazdy komunikacji publicznej z najbliższej miejscowości (przystanku, stacji), informacja o groźących niebezpieczeństwach i zasadach wzywania pomocy

- ³ dopuszcza się łóżka piętrowe przy wysokości pokoju min. 2,7 m; powierzchnia pokoju może być wtedy mniejsza o 20%
- ⁴ z wyjątkiem miejsc w pokojach mających te urządzenia
- ⁵ dopuszcza się wyposażony w materac podest do spania
- ⁶ dopuszcza się ławy
- ⁷ w pokojach większych niż 2-osobowe po jednym segmencie na ubranie i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę.

Załącznik nr 6

MINIMALNE WYMAGANIA CO DO WYPOSAŻENIA DLA INNYCH OBIEKTÓW, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Lp.	Wymagania
1	2
1	Ogrzewanie — w całym obiekcie
2	Instalacja sanitarna: zimna i ciepła ¹ woda przez całą dobę
3	Powierzchnia mieszkalna w m ² (nie obejmuje wyodrębnionych w.h.s., przedpokojów, aneksów barowych, loggii itp.): 1) pokój 1-osobowy — 6 m ² 2) pokój 2-osobowy — 10 m ² 3) pokój 3-osobowy — 14 m ² 4) pokój 4-osobowy — 16 m ² 5) pokój większy niż 4-osobowy (powierzchnia 4-osobowego plus dodatkowo 4 m ² na każdą następną osobę)
4	Zestaw wyposażenia meblowego: 1) łóżko jednoosobowe o wymiarach 80 x 190 cm (zalecane 90 x 200 cm) 2) łóżko dwuosobowe o wymiarach 120 x 190 cm (zalecane 140 x 200 cm) 3) nocny stolik lub półka przy każdym łóżku 4) szafa garderobiana o minimalnej głębokości 60 cm, minimum 3 wieszaki na osobę 5) stół lub stolik 6) krzesło (1 na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój) 7) lustro 8) wieszak ścienny na wierzchnią odzież
5	Pościel dla jednej osoby: 1) kołdra lub dwa koce 2) poduszka 3) poszwa 4) poszewka na poduszkę 5) prześcieradło
6	Oświetlenie: 1) oświetlenie elektryczne główne — minimum jeden punkt świetlny o mocy 60 W 2) lampka nocna przy każdym łóżku umożliwiająca czytanie w pozycji leżącej
7	Zastony okienne zaciemniające
8	Kosz na śmieci
9	Maksymalna liczba osób przypadających na jeden w.h.s. — 10
10	Wyposażenie podstawowe węzłów higienicznosanitarnych: 1) wanna z baterią i natryskiem lub kabina natryskowa z zabezpieczeniem antypoślizgowym 2) umywalka z blatem lub półką 3) WC ze zbiornikiem cicho płuczącym 4) mydelniczka, papiernica, haczyki, wieszaki na ręczniki 5) lustro z górnym lub bocznym oświetleniem 6) uniwersalne gniazdko elektryczne z osłoną 7) pojemnik na śmieci (niepalny) 8) mydełko toaletowe 9) ręcznik 10) szklanka

Objaśnienie odnośników i skrótów:

- ¹ minimum dwie godziny rano i dwie godziny wieczorem
w.h.s. — węzeł higienicznosanitarny.

Załącznik nr 7

WZÓR KARTY EWIDENCYJNEJ OBIEKTU HOTELARSKIEGO*/INNego OBIEKTU ŚWIADCZĄCEGO USŁUGI HOTELARSKIE*

Rodzaj obiektu: ..... Miejsce położenia: .....

Lp.	Data wpisu	Właściciel	Zarządzający	Kategoria	Okres świadczenia usług	Decyzje i zalecenia	Uwagi	Podpis

* Niepotrzebne skreślić.